

# TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

## Bản án 19/2015/KDTM-PT ngày 10/09/2015 về Chuyển nhượng Cổ phần

Ngày 10 tháng 9 năm 2015, tại trụ sở Toà án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, xét xử phúc thẩm vụ án kinh doanh, thương mại thụ lý số 35/2014/KDTM ngày 06/10/2014, theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 294/2015/QĐXXPT ngày 17 tháng 8 năm 2015, giữa các đương sự:

**\* Nguyên đơn:**

1. Ông Bùi Văn Thành, sinh năm 1972;

Địa chỉ: B16, khu X1, Mỹ Đình, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội;

Hiện trú tại: Số 20, tổ 18, ngõ 149, đường Hồ Tùng Mậu, Cầu Diễn, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

2. Ông Nguyễn Hữu Thành, sinh năm 1960;

Địa chỉ: C26, khu X1, Mỹ Đình, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội;

3. Ông Đặng Tiến Thành, sinh năm 1978;

Địa chỉ: 611 Kim Ngưu, phường Vĩnh Tuy, quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội;

*Người đại diện theo ủy quyền của các đồng nguyên đơn:* Bà Đặng Thị Kim Xuân.  
Địa chỉ: 25/33 Nguyễn Bình Khiêm, phường Bến Nghé, quận 1, thành phố Hồ Chí Minh; có mặt.

**\* Bị đơn:**

1. Công ty IVU-Apostelmuhle-Industrie Verpackungs Gumbh; Địa chỉ: Apostelmuhle 3, 66796, Rodalben-Đức;

*Người đại diện theo ủy quyền:* Ông Nguyễn Minh Đức, Phòng 100, 65 phố Quán Sứ, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội; có mặt.

*Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn:* Ông Nguyễn Vĩnh Ban, luật sư Công ty luật TNHH DNAS thuộc Đoàn luật sư thành phố Hà Nội; có mặt.

2. Ông Nguyễn Đức Chinh, sinh năm 1984;

Sinh quán: thôn Đồng Phú, xã Khánh Thượng, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình;

Hiện trú tại: Số 1006, tầng 10, 83B Lý Thường Kiệt, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội; có mặt

**\* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Công ty cổ phần PPI (PPI Joint Stock Company);

Địa chỉ: thôn Chân Cầu, xã Châu Phong, huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh.

Người đại diện theo ủy quyền của Tổng giám đốc Công ty ông Heinrich Lugwisch Schenk - Phó tổng giám đốc Công ty PPI có mặt.

\* Người phiên dịch tiếng Đức: Bà Kiều Thanh Huyền - Cử nhân tiếng Đức tại Trường Đại học Hà Nội; có mặt.

## NHẬN THẤY

*Theo đơn khởi kiện của Nguyên đơn và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, thì:*

Tháng 4/2008, Công ty cổ phần PPI được thành lập theo Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh số 2300328878 ngày 14/4/2008 với ngành nghề kinh doanh sản xuất giấy, sản phẩm từ giấy, tái chế phế liệu, sản xuất đế giày từ giấy với vốn điều lệ khi thành lập là 20 tỷ đồng. Trong đó, ông Bùi Văn Thành góp 6,5 tỷ đồng chiếm 32,5% vốn điều lệ của công ty. Từ khi thành lập Công ty đã nhiều lần thay đổi đăng ký kinh doanh, đến lần thay đổi thứ 4 ngày 05/3/2010 thì Công ty PPI có vốn điều lệ là 47 tỷ đồng, tương đương 470.000 cổ phần phổ thông. Danh sách cổ đông sáng lập và tỷ lệ đăng ký tham gia mua và góp cổ phần như sau: Ông Bùi Văn Thành đăng ký mua 349.800 cổ phần (CP) = 39.480.000.000 đồng chiếm 84% vốn điều lệ; ông Đặng Tiến Thành đăng ký mua 23.500CP = 2.350.000.000 đồng, chiếm 5%; ông Nguyễn Hữu Thành đăng ký mua 47.000CP = 4.700.000.000 đồng, chiếm tỷ lệ 10% vốn điều lệ.

Quá trình tham gia góp vốn, ông Bùi Văn Thành chỉ có khả năng và đã góp được 33% vốn đăng ký, 51% còn lại ông Bùi Văn Thành không có khả năng góp tiếp, các cổ đông còn lại cũng không có khả năng mua thêm, ngoài phần vốn đã đăng ký mua. Công ty PPI buộc phải huy động vốn từ cá nhân, pháp nhân bên ngoài. Ngày 17/5/2010, ông Bùi Văn Thành với tư cách là cổ đông sáng lập và Công ty IVU (do ông Manfred Schenk đại diện) ký hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp; theo đó, ông Bùi Văn Thành đồng ý chuyển nhượng 239.700 CP phổ thông tương đương 51% vốn điều lệ của Công ty PPI cho Công ty IVU, với giá chuyển nhượng là 625.000 EUR. Do Công ty IVU là pháp nhân nước ngoài và theo Nghị định thư ra nhập WTO của Chính phủ Việt Nam quy định cá nhân, pháp nhân nước ngoài không được quyền mua, tham gia góp quá 50% vốn điều lệ, do vậy hợp đồng này không được Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Ninh chấp nhận nên không phát sinh hiệu lực thực hiện.

Ngày 04/8/2010, Đại hội đồng cổ đông Công ty PPI ra Quyết định số 01, trong đó có nội dung: *“Cổ đông Bùi Văn Thành chuyển nhượng 141.000 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000đ/cổ phần, tương đương với 30% vốn điều lệ của Công ty cho Công ty IVU - Apostelmuhle Industrie - Verpackungs GmbH - cổ đông mới. Cổ đông sáng lập Bùi Văn Thành chuyển nhượng 98.700 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000 đ/cổ phần tương đương với 21% vốn điều lệ của công ty cho ông Nguyễn Đức Chinh - cổ đông mới”*; giao cho ông Bùi Văn Thành tiến hành các thủ tục thay đổi đăng ký kinh doanh.

Ngày 05/8/2010, ông Bùi Văn Thành, Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh có ký với nhau hai hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp với nội dung thỏa thuận như sau:

+ Hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp giữa Bên chuyển nhượng là ông Bùi Văn Thành và Bên nhận chuyển nhượng là Công ty IVU có nội dung ông Bùi Văn Thành chuyển nhượng một phần vốn góp là 141.000 CP tương đương 14.100.000.000 đồng, chiếm 30% vốn điều lệ của Công ty PPI cho Công ty IVU với giá chuyển nhượng là 368.000 EUR. Hai bên có nghĩa vụ thực hiện các vấn đề liên quan đến việc chuyển nhượng phần vốn góp để Công ty PPI hoàn tất thủ tục đăng ký kinh doanh. Bên mua có trách nhiệm kế thừa các quyền và nghĩa vụ của bên bán tương ứng với phần vốn góp đã nhận chuyển nhượng kể từ ngày hoàn tất thủ tục chuyển nhượng phần vốn góp theo quy định của pháp luật của Việt Nam. Việc giao kết hợp đồng là hoàn toàn tự nguyện, không bị lừa dối hoặc ép buộc, bên mua đã xem xét kỹ, biết rõ về phần vốn góp nhận chuyển nhượng nêu trên và giấy tờ pháp lý liên quan. Hai bên có trách nhiệm thực hiện đúng và đầy đủ các nội dung đã thỏa thuận trong hợp đồng.

+ Hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp giữa bên chuyển nhượng là ông Bùi Văn Thành và bên nhận chuyển nhượng là ông Nguyễn Đức Chinh: Ông Bùi Văn Thành chuyển nhượng 98.700 CP, tương đương 21% vốn điều lệ cho ông Nguyễn Đức Chinh với giá chuyển nhượng 257.000EUR. Hai bên có nghĩa vụ thực hiện các vấn đề liên quan đến việc chuyển nhượng phần vốn góp để Công ty PPI hoàn tất thủ tục đăng ký kinh doanh. Bên mua có trách nhiệm kế thừa các quyền và nghĩa vụ của bên bán tương ứng với phần vốn góp đã nhận chuyển nhượng kể từ ngày hoàn tất thủ tục chuyển nhượng phần vốn góp theo quy định của pháp luật Việt Nam. Việc giao kết hợp đồng là hoàn toàn tự nguyện, không bị lừa dối hoặc ép buộc, bên mua đã xem xét kỹ, biết rõ về phần vốn góp nhận chuyển nhượng nêu trên và giấy tờ pháp lý liên quan. Hai bên có trách nhiệm thực hiện đúng và đầy đủ các nội dung đã thỏa thuận trong hợp đồng.

Ngày 31/8/2010, Công ty IVU thông qua nghiệp vụ Ngân hàng đã chuyển 15.356.250.000 đồng vào tài khoản của Công ty cổ phần PPI tại Ngân hàng TMCP Quân đội. Công ty Cổ phần PPI tiến hành làm thủ tục thay đổi đăng ký kinh doanh lần thứ 5 ngày 27/8/2008 bổ sung thành viên sáng lập và thay đổi người đại diện theo pháp luật của Công ty. Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh trở thành cổ đông sáng lập của Công ty cổ phần PPI, ông Manfred Schenk người đại diện của Công ty IVU trở thành Tổng giám đốc, người đại diện theo pháp luật của Công ty cổ phần PPI từ đó đến nay.

Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh thay đổi lần thứ 5 cấp ngày 27/8/2010 của Phòng đăng ký kinh doanh Sở kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Ninh xác định Cổ đông sáng lập của Công ty PPI gồm: Công ty IVU: 141.000 CP.PT, giá trị 14.100.000.000 VND tỷ lệ 30%; Bùi Văn Thành: 155.100 CP.PT giá trị 15.510.000.000 VND, tỷ lệ 33%; Đặng

Tiến Thành: 23.500 CP.PT giá trị 2.350.000.000 VND, tỷ lệ 5%; Nguyễn Hữu Thành: 47.000 CP.PT giá trị 4.700.000.000 VND, tỷ lệ 10%; Từ Thị Mai Lan: 47.000 CP.PT giá trị 4.700.000 VND, tỷ lệ 10%; Nguyễn Đức Chinh: 98.700 CP.PT giá trị 9.870.000.000 VND, tỷ lệ 21%. Đại diện theo pháp luật: ông MANFRED SCHENK.

Tuy nhiên, trong quá trình hoạt động, nội bộ Công ty cổ phần PPI nảy sinh nhiều mâu thuẫn giữa các cổ đông Việt Nam và cổ đông Đức, các cổ đông Việt Nam cho rằng quá trình điều hành hoạt động, quản lý Công ty PPI do anh em nhà ông Manfred Schenk thể hiện năng lực điều hành yếu, có biểu hiện không minh bạch trong việc chuyển quyền mua cổ phần làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền lợi của các cổ đông Việt Nam.

Vì vậy, ngày 25/3/2012 các cổ đông của Công ty cổ phần PPI là các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và ông Đặng Tiến Thành có đơn khởi kiện yêu cầu Tòa án tuyên bố hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh vô hiệu và giải quyết hậu quả của giao dịch vô hiệu theo quy định của pháp luật.

**- Theo ông Bùi Văn Thành trình bày: Lý do các ông yêu cầu Tòa án tuyên hủy bỏ các hợp đồng chuyển nhượng cổ phần dựa trên các căn cứ sau:**

**Thứ nhất:** Hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh ngày 05/8/2010 về hình thức là 2 hợp đồng cụ thể, nhưng về bản chất đây chỉ là một hợp đồng giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU bởi trước khi ký hai hợp đồng này ngày 27/5/2010, giữa ông Bùi Văn Thành và Công ty IVU đã ký hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp, theo hợp đồng này thì ông Bùi Văn Thành chuyển nhượng cho Công ty IVU 239.700CP, chiếm 51% vốn điều lệ của Công ty PPI, song thỏa thuận này trái và vi phạm cam kết WTO được Quốc hội phê chuẩn tại Nghị quyết số 71/2006 của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về việc Việt Nam gia nhập WTO nên không được Sở Kế hoạch và đầu tư tỉnh Bắc Ninh chấp nhận, do vậy luật sư của Công ty IVU đã hướng dẫn tách hợp đồng 51% thành hai hợp đồng; một hợp đồng giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và một hợp đồng giữa ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh nhằm che đậy một giao dịch thực tế khác và giao dịch này trái và vi phạm điều cấm của pháp luật.

**Thứ hai:** Về chủ thể tham gia ký kết hợp đồng không đúng pháp luật. Theo quy định tại khoản 3, 4, 5 Điều 84 Luật doanh nghiệp, Nghị định 102/2010/NĐ-CP của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Luật doanh nghiệp quy định Cổ đông không thanh toán đủ số cổ phần đăng ký mua trong thời hạn 03 năm, kể từ ngày Công ty được cấp Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh thì các cổ đông khác được quyền ưu tiên mua số cổ phần mà cổ đông sáng lập đó đăng ký nếu không mua hết, nếu các cổ đông sáng lập không mua số cổ phần mà cổ đông sáng lập đã đăng ký thì trả lại Công ty để bán cho cá

nhân, pháp nhân khác và cá nhân hoặc pháp nhân khác mua cổ phần này đương nhiên trở thành cổ đông sáng lập. Ông Bùi Văn Thành mới nộp được vốn góp tương ứng với 33% tỷ lệ cổ phần đăng ký mua, còn 51% ông không có khả năng thực hiện tiếp và bản thân các cổ đông khác cũng không đủ khả năng đăng ký mua. Do đó, về mặt pháp lý, tỷ lệ 51% vốn điều lệ của Công ty thuộc quyền sở hữu và định đoạt của Công ty PPI không phải của ông Bùi Văn Thành, việc ông Bùi Văn Thành ký hợp đồng chuyển nhượng sở hữu cổ phần mà thực tế phải là hợp đồng chuyển nhượng quyền mua cổ phần mới đúng.

**Thứ ba:** Đối với hợp đồng chuyển nhượng cổ phần với ông Nguyễn Đức Chinh về bản chất là hợp đồng giả tạo nhằm che đậy 01 giao dịch bất hợp pháp giữa ông Bùi Văn Thành và Công ty IVU vì nội dung các bản thỏa thuận thanh toán việc mua và thanh toán cổ phần bằng ngoại tệ (EUR) trong khi ông Nguyễn Đức Chinh là cá nhân không được cơ quan nhà nước cho phép kinh doanh và sử dụng ngoại hối theo quy định tại Nghị định số 160/NĐ-CP ngày 28/12/2006 của Chính phủ nên thỏa thuận này cũng bị vô hiệu.

**- Bị đơn: Công ty IVU do ông Alexander Brendel đại diện trình bày:**

Ngày 28/02/2010 giữa Công ty IVU và Công ty cổ phần PPI do ông Bùi Văn Thành đại diện có ký với nhau Hợp đồng mua bán số 20/IVU-PPI, theo hợp đồng Công ty IVU bán cho Công ty PPI một dây chuyền sản xuất giấy trị giá 1.350.000 EUR. Do phía Công ty PPI không có tiền thanh toán trả, nên Công ty IVU đã mua cổ phần của PPI do ông Thành nắm giữ theo đề xuất của ông Bùi Văn Thành để lấy tiền đó trả vào tiền mua máy của Công ty PPI cho IVU. Theo hợp đồng thỏa thuận ngày 17/5/2010 giữa ông Bùi Văn Thành và Công ty IVU, thì Công ty IVU mua của ông Bùi Văn Thành 51% vốn điều lệ của Công ty cổ phần PPI với giá chuyển nhượng là 625.000 EUR và việc mua bán này đều được các cổ đông sáng lập của Công ty PPI đồng ý, song hợp đồng này không được Sở Kế hoạch và đầu tư tỉnh Bắc Ninh chấp thuận, do vậy hai bên có thống nhất lại việc mua cổ phần thành hai hợp đồng vào ngày 05/8/2010; một hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành và Công ty IVU với nội dung thỏa thuận ông Bùi Văn Thành chuyển nhượng cho Công ty IVU 141.000 CP tương đương 30% vốn điều lệ của Công ty PPI với giá là 368.000 EUR và một hợp đồng chuyển nhượng giữa ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh với nội dung ông Thành chuyển nhượng cho ông Chinh 98.700 CP tương đương 21% vốn điều lệ của Công ty PPI với giá chuyển nhượng là 257.000 EUR cả hai hợp đồng này đều được sự đồng ý và nhất trí của các cổ đông Việt Nam theo nội dung biên bản và Nghị quyết đại hội đồng cổ đông công ty cổ phần PPI ngày 04/8/2010 và Công ty IVU thanh toán chuyển vào tài khoản của Công ty PPI 625.000 EUR trong đó có 368.000 EUR là của Công ty IVU và 257.000 EUR là do IVU cho ông Chinh vay để thanh toán cho PPI.

**- Ông Nguyễn Đức Chinh trình bày:**

Ngày 05/8/2010 ông có ký hợp đồng mua của ông Bùi Văn Thành 98.000 CP với giá 257.000 EUR tương đương 21% vốn điều lệ của Công ty PPI, việc ký kết hợp đồng diễn ra công khai, tự nguyện và được sự đồng ý của các cổ đông khác. Bản thân ông đã thanh toán đầy đủ tiền mua cổ phần vào tài khoản của Công ty cổ phần PPI, nay ông Thành và một số cổ đông khác cho rằng hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU cũng như giữa ông Bùi Văn Thành với ông là vô hiệu là không có căn cứ, ông Chinh đề nghị Tòa án bác đơn khởi kiện của các ông Bùi Văn Thành, Đặng Tiến Thành và Nguyễn Hữu Thành.

**- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Công ty Cổ phần PPI do ông Heinrich Ludwig Schenk đại diện trình bày:**

Ông không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của các nguyên đơn, các hợp đồng chuyển nhượng cổ phần được ký giữa ông Bùi Văn Thành và Công ty IVU, ông Nguyễn Đức Chinh là hoàn toàn có hiệu lực pháp lý, tính đến thời điểm hiện nay ông Nguyễn Hữu Thành, ông Đặng Tiến Thành chưa nộp đủ tiền đăng ký mua cổ phần nên không còn là cổ đông của công ty, do vậy không có quyền khởi kiện; đối với ông Bùi Văn Thành nguyên là Tổng giám đốc người đại diện theo pháp luật của Công ty lại đưa đơn khởi kiện lại chính mình là vi phạm nghĩa vụ trách nhiệm. Công ty PPI sẽ có đơn khởi kiện ông Bùi Văn Thành.

**Tại Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 10/2012/KDTM-ST ngày 25/9/2012**, Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Ninh đã căn cứ khoản 3 Điều 29 Bộ luật tố tụng dân sự; điểm b, tiểu mục 3.5 Nghị quyết số 01/2005/NQ-HĐTP của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn thi hành một số quy định trong phần thứ nhất “Những quy định chung” của Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 5 Điều 85 Luật doanh nghiệp; Điều 23 Nghị định số 102/NĐ-CP ngày 01/10/2010 của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số Điều của Luật doanh nghiệp; Điều 122, 128, 129, 136, 137 Bộ luật dân sự; Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc hội ngày 27/02/2009, quyết định:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và Đặng Tiến Thành.

1. Tuyên bố hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp giữa ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh ký ngày 05/8/2010 vô hiệu.

2. Công ty cổ phần PPI có trách nhiệm hoàn trả cho Công ty IVU số tiền thanh toán mua cổ phần là 368.000 EUR, được quy đổi theo tỷ giá đồng EUR tại Vietcombank ngày 25/9/2012 là 26.792.90 VNĐ ( $368.000 \times 26.792.90$ ) = 9.859.787.000 đồng và hoàn trả ông Nguyễn Đức Chinh 257.000 EUR, được quy đổi theo tỷ giá đồng EUR tại Vietcombank ngày 25/9/2012 là 6.885.775.000 đồng, Công ty cổ phần PPI được nhận lại tỷ lệ cổ

phần của Công ty IVU và tỷ lệ cổ phần của ông Nguyễn Đức Chinh đang nắm giữ.

Kể từ khi bản án có hiệu lực pháp luật, tư cách cổ đông sáng lập của Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh sẽ chấm dứt, Công ty cổ phần PPI có trách nhiệm làm thủ tục thay đổi lại đăng ký kinh doanh và xóa tên trong danh sách cổ đông đối với Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về việc thi hành án, án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 09/10/2012, người đại diện theo ủy quyền của bị đơn là Công ty IVU, bà Vũ Thị Thu Phương có đơn kháng cáo toàn bộ bản án. Ngày 09/10/2012, bị đơn là ông Nguyễn Đức Chinh có đơn kháng cáo toàn bộ bản án.

**Tại Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 26/2013/KDTM-PT ngày 28/2/2013**, Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại Hà Nội đã quyết định: Giữ nguyên bản án kinh doanh thương mại số 10/2012/KDTM-ST ngày 25/9/2012 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Ninh.

**Tại Quyết định giám đốc thẩm số 15/2014/KDTM-GĐT ngày 10/07/2014, Hội đồng Thẩm phán TANDTC đã nhận định:** Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của các nguyên đơn, tuyên 2 hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh là vô hiệu, từ đó tuyên buộc các bên trả cho nhau những gì đã nhận là không đúng và quyết định: Hủy Bản án kinh, doanh thương mại phúc thẩm số 26/2013/KDTM-PT ngày 28/02/2013 của Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại Hà Nội, giao hồ sơ vụ án cho Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm lại theo quy định của pháp luật.

Tại phiên tòa phúc thẩm đại diện ủy quyền của các nguyên đơn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện. Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn giữ nguyên kháng cáo. Các đương sự không thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án.

Các bên đương sự đều công nhận nội dung các tài liệu đã cung cấp cho Tòa án như: Điều lệ; Quyết định số 01 của Đại hội đồng cổ đông; các Hợp đồng chuyển nhượng cổ phần ngày 05/8/2010; Giấy chứng nhận cổ đông; Sổ đăng ký cổ đông; GCNĐKKD của Công ty PPI là hoàn toàn đúng.

Công ty IVU đã chuyển 625.000 Euro qua Ngân hàng TMCP Quân đội trả Công ty PPI, số tiền này được quy đổi thành 15.356.250.000 đồng, tiền Việt Nam vào tài khoản của Công ty PPI mở tại Ngân hàng TMCP Quân đội để thực hiện Hợp đồng chuyển nhượng cổ phần của Công ty PPI giữa cổ đông Bùi Văn Thành với Công ty IVU ngày 05/8/2010 và Hợp đồng chuyển nhượng cổ phần của Công ty PPI giữa cổ đông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh cùng ngày.

Ngoài khoản tiền 15.356.250.000 đồng trên đây, Công ty IVU và ông Nguyễn Đức

Chinh không có khoản tiền nào khác để thực hiện hợp đồng chuyển nhượng cổ phần đã ký kết ngày 05/8/2010 với ông Bùi Văn Thành.

**- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao:**

Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh là hai thành viên riêng biệt của Công ty PPI. Ông Bùi Văn Thành được Công ty PPI giao làm thủ tục chuyển nhượng cổ phần căn cứ vào biên bản họp Đại hội đồng cổ đông, quyết định của Đại hội đồng cổ đông, hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần của Công ty IVU, ông Nguyễn Đức Chinh với Công ty PPI hợp pháp.

Công ty IVU đã chuyển 625.000 Euro tương đương trên 15 tỷ đồng tiền ngân hàng Việt Nam mua cổ phần qua Ngân hàng thương mại cổ phần Quân đội trả Công ty PPI đủ số tiền 14.100.000.000 đồng để sở hữu 141.000 cổ phần của Công ty PPI, số tiền còn lại của Công ty IVU là 1.256.250.000 đồng cho ông Nguyễn Đức Chinh vay để trả cho Công ty PPI nhưng chưa đủ số tiền để ông Chinh phải thanh toán mua 98.700 cổ phần là 9.870.000.000 đồng. Như vậy, ông Chinh mới vay của Công ty IVU được 1.256.250.000 đồng, còn thiếu hơn 8 tỷ đồng. Đề nghị không chấp nhận khởi kiện của Nguyên đơn, sửa Bản án sơ thẩm công nhận hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần ngày 05/8/2010 hợp pháp, xác định số tiền mua cổ phần còn thiếu của ông Chinh phải thanh toán trả Công ty PPI và xác định lại tiền án phí dân sự sơ thẩm theo quy định.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ được thẩm tra tại phiên tòa; sau khi nghe trình bày, tranh luận của nguyên đơn, bị đơn, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn, người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn, ý kiến của Kiểm sát viên.

### **XÉT THẤY**

Công ty cổ phần PPI được Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Ninh cấp Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh số 2103000387, đăng ký lần đầu ngày 14/4/2008 có vốn điều lệ là 20.000.000.000 đồng, tương ứng với 200.000 cổ phần, mệnh giá 100.000 đồng/cổ phần; trong đó, Công ty TNHH Đầu tư Xuất nhập khẩu tổng hợp Hà Thành nắm giữ 130.000 cổ phần, chiếm 65% vốn điều lệ; Bà Dương Thị Thuận nắm giữ 5.000 cổ phần, chiếm 2,5% vốn điều lệ và ông Bùi Văn Thành nắm giữ 65.000 cổ phần, chiếm 32,5% vốn điều lệ.

Quá trình hoạt động Công ty cổ phần PPI đã nhiều lần thay đổi cổ đông, ngành nghề đăng ký kinh doanh. Theo Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh và đăng ký thuế số 2300328878 ngày 05/3/2010 của Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Ninh thì Công ty PPI đăng ký thay đổi lần thứ 4; theo đó, Công ty có vốn điều lệ là 47.000.000.000 đồng, số cổ phần và giá trị vốn cổ phần đã góp là 470.000 cổ phần, mệnh giá cổ phần là 100.000



đồng/1 cổ phần, trong đó: ông Bùi Văn Thành sở hữu 394.800 cổ phần, chiếm 84% vốn điều lệ; ông Đặng Tiến Thành sở hữu 23.500 cổ phần, chiếm 5% vốn điều lệ; ông Nguyễn Hữu Thành sở hữu 47.000 cổ phần, chiếm 10% vốn điều lệ và bà Từ Thị Mai Lan sở hữu 4.700 cổ phần, chiếm 1% vốn điều lệ; người đại diện theo pháp luật của Công ty là ông Bùi Văn Thành - Tổng giám đốc công ty. Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh trên đây là văn bản pháp lý xác định tư cách cổ đông sáng lập và cổ phần đăng ký sở hữu của từng cổ đông sáng lập của Công ty PPI. Vì vậy quan điểm cho rằng ông Bùi Văn Thành không có quyền đối với số cổ phần đăng ký sở hữu nêu trên là không có cơ sở.

Ngày 04/8/2010, Đại hội đồng cổ đông Công ty PPI có Quyết định số 01, trong đó có nội dung: “*Cổ đông Bùi Văn Thành chuyển nhượng 141.000 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000 đồng/cổ phần, tương đương với 30% vốn điều lệ của Công ty cho Công ty IVU - Apostelmuhle Industrie - Verpackungs GmbH - cổ đông mới. Cổ đông sáng lập Bùi Văn Thành chuyển nhượng 98.700 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000 đồng/cổ phần tương đương với 21% vốn điều lệ của công ty cho ông Nguyễn Đức Chinh - cổ đông mới*”; đồng thời giao cho ông Bùi Văn Thành tiến hành các thủ tục thay đổi đăng ký kinh doanh.

Thực hiện Nghị quyết số 01 nêu trên của Đại hội cổ đông Công ty PPI, ngày 05/8/2010, ông Bùi Văn Thành đã đứng tên ký hợp đồng chuyển nhượng 141.000 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000 đồng/cổ phần, trị giá 14.100.000.000 đồng, tương đương với 30 % vốn điều lệ của công ty cho Công ty IVU.

Cùng ngày 05/8/2010, ông Bùi Văn Thành cũng ký hợp đồng chuyển nhượng 98.700 cổ phần phổ thông mệnh giá 100.000 đồng/cổ phần, tương đương với 21% vốn điều lệ của công ty cho ông Nguyễn Đức Chinh. Ông Bùi Văn Thành chỉ đứng tên trên danh nghĩa, còn thực chất Công ty PPI mới là người chuyển nhượng cổ phần.

Theo quy định tại khoản 3 Điều 84 Luật Doanh nghiệp năm 2005 thì: “*Trường hợp có cổ đông sáng lập không thanh toán đủ số cổ phần đã đăng ký mua thì số cổ phần chưa góp đủ đó của cổ đông sáng lập được xử lý theo một trong các cách sau đây:*

a) *Các cổ đông sáng lập còn lại góp đủ số cổ phần đó theo tỷ lệ sở hữu cổ phần của họ trong công ty;*

b) *Một hoặc một số cổ đông sáng lập nhận góp đủ số cổ phần đó;*

c) *Huy động người khác không phải là cổ đông sáng lập nhận góp đủ số cổ phần đó; người nhận góp vốn đó đương nhiên trở thành cổ đông sáng lập của công ty. Trong trường hợp này, cổ đông sáng lập chưa góp cổ phần theo đăng ký đương nhiên không còn là cổ đông của công ty.”*

Sau khi ký hợp đồng chuyển nhượng cổ phần nêu trên, ngày 31/8/2010, Công ty IVU đã chuyển số tiền 15.356.250.000 đồng từ tài khoản của mình tại Ngân hàng TMCP

Quân đội - Chi nhánh Long Biên vào tài khoản của Công ty PPI chứ không phải chuyển cho cá nhân ông Bùi Văn Thành. Việc chuyển nhượng cũng được các cơ quan nhà nước có thẩm quyền công nhận bằng việc đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp công ty cổ phần thay đổi lần thứ 5 cho Công ty PPI, trong đó đã xác định Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh là cổ đông sáng lập của Công ty PPI từ ngày 27/8/2010.

Trong vụ án này, ông Bùi Văn Thành đã ký 02 Hợp đồng chuyển nhượng cổ phần cho Công ty IVU và cho ông Nguyễn Đức Chinh. Đây là 02 hợp đồng hoàn toàn riêng rẽ nhau. Về mặt hình thức pháp lý, thì Công ty IVU và ông Chinh vẫn là 2 cổ đông góp vốn riêng biệt chứ không phải là một. Không có căn cứ để cho rằng hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành và ông Nguyễn Đức Chinh là giả tạo vì ông Chinh chỉ đứng tên thay cho Công ty IVU như trình bày của các nguyên đơn. Vì vậy, Hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần nêu trên là hợp pháp.

Tòa án cấp sơ thẩm cho rằng 2 hợp đồng chuyển nhượng cổ phần là giả tạo để che giấu việc Công ty IVU thực tế nắm giữ 51% vốn điều lệ Công ty PPI nên vô hiệu và chấp nhận yêu cầu khởi kiện của các nguyên đơn là không đúng theo quy định của pháp luật.

Từ những phân tích trên xét thấy kháng cáo của Công ty IVU - Apostelmuhle Industrie - Verpackungs Gmbh và của ông Nguyễn Đức Chinh là có căn cứ, được chấp nhận. Vì vậy, cần phải sửa Bản án sơ thẩm bác yêu cầu khởi kiện của các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và ông Đặng Tiến Thành về yêu cầu hủy hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh.

*Về án phí phúc thẩm:* Do kháng cáo của Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh được chấp nhận và sửa Bản án sơ thẩm nên Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh không phải chịu án phí kinh doanh, thương mại phúc thẩm và được hoàn lại số tiền tạm ứng án phí đã nộp.

*Về án phí sơ thẩm:* Do đơn khởi kiện của các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và Đặng Tiến Thành yêu cầu Tòa án tuyên bố vô hiệu hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần và hoàn trả cho Công ty IVU số tiền đã nhận là 15.356.250.000 đồng không được chấp nhận nên các nguyên đơn này cùng phải chịu án phí kinh doanh, thương mại sơ thẩm theo quy định của pháp luật với số tiền là 123.356.250 đồng (112.000.000 đồng + 11.356.250.000 đồng x 0.1%).

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn trình bày giá trị hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần nêu trên là 23.970.000.000 đồng, tương ứng với 51% vốn điều lệ của Công ty (239.700 cổ phần x 100.000 đồng/cổ phần = 23.970.000.000 đồng), nhưng ngày 31/8/2010, Công ty IVU mới trả được số tiền 15.356.250.000 đồng cho Công ty PPI; theo đó nếu hai hợp đồng chuyển nhượng nêu trên có hiệu lực thì Công ty IVU đã trả thừa 1.256.250.000 đồng theo hợp đồng chuyển nhượng cổ phần giữa Công ty PPI với Công

ty IVU, số tiền còn lại này Công ty IVU cho ông Chinh vay để thanh toán cho Công ty PPI theo hợp đồng chuyển nhượng 98700 cổ phần ngày 05/8/2010. Như vậy thì ông Chinh mới thanh toán được 1.256,25 cổ phần, vẫn còn thiếu số tiền 8.614.750.000 đồng chưa thanh toán cho Công ty PPI để được sở hữu 98.700 cổ phần, tương ứng với 21% vốn điều lệ của Công ty nhưng chưa được Tòa án xem xét, giải quyết. Đây là phát sinh mới do nguyên đơn chưa khởi kiện, chưa được xem xét ở Tòa án cấp sơ thẩm nên không thuộc thẩm quyền xem xét của Tòa án cấp phúc thẩm.

Việc Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh chưa thanh toán đủ số tiền nhận chuyển nhượng cổ phần của Công ty PPI để được sở hữu 51% vốn điều lệ của Công ty PPI các bên tự thương lượng giải quyết, nếu các bên không tự giải quyết được thì có quyền khởi kiện ra Tòa án bằng vụ kiện khác nếu có yêu cầu.

*Vì các lẽ trên,*

Căn cứ vào khoản 2 Điều 275, Điều 276 Bộ luật tố tụng dân sự (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2011).

### **QUYẾT ĐỊNH**

Chấp nhận kháng cáo của Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh.

Áp dụng khoản 3, 5 Điều 84; khoản 3, 4, 5 Điều 87 Luật Doanh nghiệp năm 2005; Điều 6, khoản 1, 3 Điều 27 Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án năm 2009.

Sửa Bản án kinh doanh, thương mại số 10/2012/KDTM-ST ngày 25/09/2012 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Ninh, quyết định:

Bác đơn khởi kiện của các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và Đinh Tiến Thành về yêu cầu hủy hai hợp đồng chuyển nhượng cổ phần ngày 05/8/2010 giữa ông Bùi Văn Thành với Công ty IVU và giữa ông Bùi Văn Thành với ông Nguyễn Đức Chinh.

Án phí sơ thẩm: Các ông Bùi Văn Thành, Nguyễn Hữu Thành và Đinh Tiến Thành cùng phải chịu án phí kinh doanh, thương mại sơ thẩm với số tiền là 123.356.250 đồng.

Án phí phúc thẩm: Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh không phải chịu án phí kinh doanh, thương mại phúc thẩm. Hoàn trả lại cho Công ty IVU và ông Nguyễn Đức Chinh số tiền tạm ứng án phí kinh doanh, thương mại phúc thẩm, mỗi bị đơn là 200.000 đồng theo Biên lai thu tiền số 004649 và số 004650 ngày 09/10/2012 của Cục thi hành án dân sự tỉnh Bắc Ninh.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

